

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 23/00099-30
Saksbehandler Sveinung Talberg

BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT - ARKIV- OG PERSONVERNFORVALTNING I HUSTADVIKA KOMMUNE

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hustadvika kontrollutvalg	02.09.2026	23/26

Hustadvika kontrollutvalg har behandlet saken i møte 02.09.2026 sak 23/26

Møtebehandling

Leder viste til innstillingen.

Votering

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med innstillingen. (3 voterende)

Hustadvika kontrollutvalgs vedtak/innstilling

1. Kontrollutvalget ber kommunestyret om myndighet til å bestille forvaltningsrevisjon av «Arkiv- og personvernforvaltning i Hustadvika kommune» med følgende spørsmålsstillinger:

Hvordan forvalter arkivtjenesten i Hustadvika kommune

- Arkivloven med forskrift?
- Forvaltningsloven?
- Offentlighetsloven?
- Personvernforordningen?
- Kravet om internkontroll?

2. Forvaltningsrevisjonsprosjektet blir bestilt gjennomført av Møre og Romsdal Revisjon SA.

3. Møre og Romsdal Revisjon SA utarbeider utkast til prosjektplan fra tema skissert i saksfremlegget, oppsummering gitt av arkivansvarlig i møte 01.06.2026 og innspill som måtte komme fram i møtet 02.09.2026. Prosjektplanen blir lagt fram i kontrollutvalgets møte 14.10.2026.

4. Oppstart av prosjektet blir høsten 2026. Rammen for prosjektet blir på kr 450 000, fordelt med kr 250 000 i 2026 og kr 200 000 i 2027. Kontrollutvalget ber på denne bakgrunn kommunestyret om en ekstra bevilgning på kr 250 000 i 2026.

5. Rapport fra forvaltningsrevisjonsprosjektet er forventet overlevert kontrollutvalget tidlig i 2027.

BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT – ARKIV- OG PERSONVERNFORVALTNING I HUSTADVIKA KOMMUNE

Sekretariatets innstilling:

1. Kontrollutvalget ber kommunestyret om myndighet til å bestille forvaltningsrevisjon av «Arkiv- og personvernforvaltning i Hustadvika kommune» med følgende spørsmålsstillinger:

Hvordan forvalter arkivtjenesten i Hustadvika kommune

- Arkivloven med forskrift?
- Forvaltningsloven?
- Offentlighetsloven?
- Personvernforordningen?
- Kravet om internkontroll?

2. Forvaltningsrevisjonsprosjektet blir bestilt gjennomført av Møre og Romsdal Revisjon SA.

3. Møre og Romsdal Revisjon SA utarbeider utkast til prosjektplan fra tema skissert i saksfremlegget, oppsummering gitt av arkivansvarlig i møte 01.06.2026 og innspill som måtte komme fram i møtet 02.09.2026. Prosjektplanen blir lagt fram i kontrollutvalgets møte 14.10.2026.

4. Oppstart av prosjektet blir høsten 2026. Rammen for prosjektet blir på kr 450 000, fordelt med kr 250 000 i 2026 og kr 200 000 i 2027. Kontrollutvalget ber på denne bakgrunn kommunestyret om en ekstra bevilgning på kr 250 000 i 2026.

5. Rapport fra forvaltningsrevisjonsprosjektet er forventet overlevert kontrollutvalget tidlig i 2027.

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av kommuneloven § 23-3 og forskrift om kontrollutval og revisjon §§ 4 og 5.

Kontrollutvalget skal rapportere og legge frem gjennomførte forvaltningsrevisjoner og resultatene av disse til kommunestyret, jf. forskrift om kontrollutval og revisjon § 4.

«§ 23-3. Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

I kontrollutvalgets møte 13.09.2024 sak 28/24, innstilte utvalget på plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027 til kommunestyret.

Hustadvika kommunestyre gjorde i sitt møte den 31.10.2024 slikt vedtak i sak 75/2024:

1. Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027 godkjennes med følgende områder:

- Økonomi og økonomistyring herunder tiltak for å sikre at avvik fra årsbudsjett blir rettet.
- Personvern, data- og informasjonssikkerhet, herunder arbeid med oppfølging av personvern i enhetene.
- Rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft særlig innen barnehage, helse, og pleie og omsorg.
- Arbeid med nærvær og reduksjon av sykefravær.
- Oppfølging av interkommunalt samarbeid, herunder oppfølging av samarbeidsavtaler, og samarbeid der Hustadvika kommune er vertskommune.
- Kvalitet i grunnskolen herunder trivsel og læringsutbytte.
- Kvalitet og ressursbruk i plansaker.

Forvaltningsrevisjon i selskap:

- Aspekt Hustadvika AS.
- Molde og Romsdal Havn IKS.
- Krisesenteret for Molde og Omegn IKS.

2. Kontrollutvalget får fullmakt til å prioritere rekkefølgen mellom tema som inngår i planen.

3. Dersom noe uforutsett oppstår i planperioden, kan kontrollutvalget fremme sak til kommunestyret om å prioritere et annet område for forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget har bestilt og fått levert en forvaltningsrevisjon på økonomistyring i Hustadvika kommune til møtet 01.06.2026.

Til møtet 01.06.2026 var det bedt om en orientering fra arkivtjenesten i kommunen med bakgrunn i rapport fra tilsyn fra Arkivverket 2024 og forhold omtalt i årsrapport for Hustadvika kommune 2025. Under denne orienteringen kom det frem en del alvorlige og bekymrende brudd både på Arkivlov, Offentlighetslov, Forvaltningslov og personvernforordningen samt manglende internkontroll. Som en følge av dette vedtok kontrollutvalget at sekretariatet til neste møte forbereder en sak om bestilling av forvaltningsrevisjon på området arkiv og arkivforvaltning.

Temaet arkiv og arkivforvaltning er ikke spesifikt nevnt i plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027. En del av dette kan dekkes under temaet Personvern, data- og informasjonssikkerhet, herunder arbeid med oppfølging av personvern i enhetene i planen som er med i planen.

På bakgrunn av dette, må kontrollutvalget forholde seg til pkt. 3 i vedtaket om plan for forvaltningsrevisjon som sier at dersom noe uforutsett oppstår i planperioden, kan kontrollutvalget fremme sak til kommunestyret om å prioritere et annet område for forvaltningsrevisjon. I denne sammenheng må en også be kommunestyret om en ekstra bevilgning på kr 250 000 i 2026 for å starte opp prosjektet. Kontrollutvalget har ikke igjen ledige midler i budsjettet for 2026. Det er viktig at prosjektet blir startet så snart som råd i 2026 slik at kontrollutvalget kan behandle rapport i 2027 før utvalget avslutter arbeidet for valgperioden.

Vurdering

I utgangspunktet var det ikke planlagt med flere forvaltningsrevisjonsprosjekt inneværende periode enn den ene rapporten som ble behandlet i sist møte. Men med de alvorlige og bekymrende brudd både på Arkivlov, Offentlighetslov, Forvaltningslov og Personvernforordningen samt manglende internkontroll som det ble orientert om i forrige møte fra arkivtjenesten, er det etter sekretariatets vurdering nødvendig å bestille et nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt. Men dette må ha sin godkjenning i kommunestyret da det ikke står på planen for forvaltningsrevisjon. Det er heller ikke ledige midler igjen i inneværende års budsjett.

Sekretariatet vil fremheve følgende forhold fra orienteringen:

Arkivsituasjonen:

- Hustadvika kommune mangler saker, dertil hørende dokumentasjon og påfølgende etterslep på journalføring.
- Arkivloven krever forsvarlig dokumentfangst, bevaringsordninger, at arkiv er tilgjengelig og etterprøvbart.
- Kommunen har store mengder papirarkiv. Både sortert og usortert.
- Deponering til langtidsbevaring hos IKAMR er satt på vent grunnet kapasitet i arkivtjenesten, samt at IKAMR kun kan ta imot arkiv innmeldt ved kommunesammenslåingen 2020 grunnet plassmangel.
- Uttrekk og sikring av metadata foregår i samhandling med ROR IKT. En del av disse dataene ligger på lokale servere hos ROR IKT i påvente av godkjenning fra IKAMR. Dette gir utfordring i form av IT-vedlikehold på servere og utgjør en stor risiko for tap av lagret datamateriale.
- Manglende oversikt på hvor dokumentasjonen er behandlet og lagret (systemoversikt).
- Manglende kontroll og oversikt på eldre papirarkiv. Hva finnes lagret i kommunen og hvor, hva er avlevert IKA, hva er bestilt avlevert og listeføring på dette.
- Nye lovkrav om utforming av arkivrom er kommet. Hustadvika kommune har ikke godkjente rom for lagring av, og oppbevaring av papirarkiv.
- Mangler Arkivplan. Siste oppdaterte arkivplan tilhører Fræna kommune og er datert i 2019.
- Arkivleder mangler opplæring på området. (både arkiv og GDPR).
- Mangler Dokumentstrategi – Skal vedtas i kommunestyret og rulleres hvert 4.år.
- Mangler Behandlingsprotokoller – Behandlingsprotokoll er et lovpålagt dokumentasjonskrav.
- Mottatt korrespondanse blir ikke svart ut av saksbehandler. Dette er brudd Forvaltningsloven.
- Manglende internkontroll. Arkivtjeneste og personverntjeneste skal være en del av internkontrollen. Arkivleder har ikke deltatt.
- Utfordringer på kort og lang sikt blir ikke identifisert.
- Store restanselister på enkelte saksbehandlere. Ferdigstilte saker blir ikke avsluttet.
- Copilot (KI). ROR IKT har installert Copilot på alle kommunale PCer. ROR IKT har laget en policy for bruk og gjort denne kjent via intranettet. Hustadvika kommune har ikke laget retningslinjer for bruk og det er ikke kjørt ROS-analyse. Manglende bevissthet ved bruk av programmet.
- Mangler risiko-analyser på programvarer og andre system som er tatt i bruk.
- Ikke kontroll på databehandleravtaler.
- Programvaren «Samsvar» ble installert i januar 2025, men er ikke tatt i bruk grunnet manglende kapasitet.
- For internkontrollsystemet Compilo er det massivt utestående arbeid med oppdatering/revidering av rutiner/prosedyrer. Mangler opplæring i bruk av systemet.
- Når det gjelder samarbeid med IKA MR så er det stor utfordring med ikke godkjente uttrekk av digitalt datamateriale. Det har vært dialog om papirarkiv til levering over flere år, men har ikke kapasitet til å ta den delen.
- Personvernombud kjøpes fra IKA MR, men dette er kun rådgivende organ. Praktisk arbeid utføres av arkivleder. IKA MR mangler ressurser.
- Når det gjelder papirarkiv, så jobbes det med å få oversikt over beholdning i alle enheter og i egne arkivrom, finne løsninger for innleie til rydding, skaffe oversikt på innmeldte serier til IKA og få oversikt på hva som allerede er avlevert. Både i papir og digitalt.

Personvernforordningen

I risiko- og vesentlighetsanalysen som dannet grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027, skriver revisjonen at basert på gjennomført risiko- og vesentlighetsvurdering, er følgende områder vurdert å ha størst risiko der det bla nevnes Personvern, data- og informasjonssikkerhet, herunder arbeid med oppfølging av personvern i enhetene. Mer konkret nevnes følgende risikoområder:

- Svak internkontroll (Middels risiko)
- Mangler ressurser (Middels risiko)

- Mangler kompetanse (Middels risiko)
- Manglende databehandleravtaler (Middels risiko)
- Manglende oppfølging av personvern i enhetene (Høy risiko)

Kontrollutvalget fikk i møte 18.02.2026 i referatsak 2/26 og 3/26 fremlagt dokumentasjon på at Datatilsynet vil gjennomføre tilsyn med personvernforordningen, jf. personvernforordningen artikkel 57 og 58. Formålet med tilsynet var å kontrollere kommunens etterlevelse av personvernregelverket, herunder hvordan kommunen ivaretar barn og unges personvern i digitale verktøy som brukes i grunnskolen. Det stedlige tilsynet er en videreføring av tilsynene Datatilsynet gjennomførte med norske kommuner våren 2025.

Det stedlige tilsynet fant sted 02.03.2026. Arkivleder oversendte den 20.07.2026 foreløpig rapport fra tilsynet. Kommunen har frist til 15.08.2026 til å komme med tilbakemeldinger der kommunen skal beskrive arbeid og prosesser de har fullført etter at det stedlige tilsynet fant sted. Disse opplysningene vil ikke ha betydning for den endelige tilsynsrapporten, men vil vektlegges når Datatilsynet skal vurdere om tilsynssaken skal avsluttes eller om det er grunnlag for å fatte vedtak.

Så lenge dette er en foreløpig rapport, er den unntatt offentlighet etter Offentlighetsloven § 13, jf. personopplysningsloven §24 første ledd 2. punktum. Sekretariatet kan av den grunn ikke gå inn i detaljene i rapporten i denne åpne saken. Sekretariatet vil ta med den foreløpige rapporten til møtet og kan gå i detaljer i et evt. lukket møte. Det fremkommer flere bekymrende funn som gjør at dette også er et område en bør vurdere å innlemme i en forvaltningsrevisjon. ROR-IKT er med i en prosess der en gjør et stykke forbedringsarbeid for kommunen, men det er kommunedirektøren som har ansvaret for av lovverket følges.

Fra hovedfunnene kan en kort nevne at kommunen mangler databehandleravtale for noen av de digitale læringsverktøyene som er registrert i FEIDE. Kommunen mangler databehandleravtale for alle de digitale verktøyene i Apple School Manager. Rutinene er delvis mangelfulle, særlig knyttet til gjennomføring av risikovurderinger og DPIA og inngåelse av databehandleravtaler. (Etter personvernregelverket har virksomhetene plikt til å vurdere personvernkonsekvensene i ulike løsninger de tar i bruk - Data Protection Impact Assessment - DPIA. Dette skal sikre personvernet til de som er registrert der)

Kommunen kan ikke påvise at det har blitt gjennomført risikovurderinger for digitale læringsverktøy. Det er uklart om det i det hele tatt har blitt gjennomført risikovurderinger. Kommunen har ikke vurdert om det er behov for å gjennomføre DPIA. Datatilsynet viser til at kommunen har en presset økonomi og mangler nødvendige ressurser. Kommunen vurderer at dagens rutiner er tilstrekkelige, men uttrykker usikkerhet om i hvilken grad rutinene etterleves i praksis. Datatilsynet understreker at kommunen må sikre tilgang på nødvendig fagkompetanse slik at det faktisk er mulig å etterleve rutinene.

Det er til det siste sekretariatet er bekymret og som en forvaltningsrevisjon kan sette søkelys på. Det hjelper lite med rutiner, ROS-analyser og planer hvis ikke etterlevelsen er til stede. Om Datatilsynet velger å avslutte tilsynet på bakgrunn av at kommunen sier de vil/har iverksatt planer og tiltak, så er det nettopp det som kommunen selv uttrykker som vekker bekymring og det er i hvilken grad rutinene etterleves i praksis. Har kommunedirektøren kontrollrutiner som avdekker om etterlevelsen er til stede? God og tilfredsstillende internkontroll handler ikke bare om å ha rutiner, men at disse også etterleves i praksis. Her har kontrollutvalget mulighet til å bestille spesifikke etterlevelseskontroller fra revisjonen, men sekretariatet vurderer at dette området (personvern) kan inngå i en eventuell forvaltningsrevisjon av hele området inkludert arkivforvaltning.

Konklusjon

Oppsummert så bør kontrollutvalget be kommunestyret om myndighet til å bestille en forvaltningsrevisjon som etterprøver hvordan arkivtjenesten forvalter arkivlov, forvaltningslov, offentlighetslov og personvernforordningen foruten hvordan en forvalter god internkontroll. Utfra dette bør revisjonen sette noen revisjonskriterier som avgrenser problemstillingene.

Dette gjelder hvordan arkivtjenesten i Hustadvika kommune forvalter

- Arkivloven med forskrift?
- Forvaltningsloven?
- Offentlighetsloven?
- Personvernforordningen?
- Kravet om internkontroll?

Forvaltningsrevisjonsprosjektet blir bestilt gjennomført av Møre og Romsdal Revisjon SA. Møre og Romsdal Revisjon SA utarbeider utkast til prosjektplan fra tema skissert i saksfremlegget, oppsummering gitt av arkivansvarlig i møte 01.06.2026 og innspill som måtte komme fram i møtet 02.09.2026. Prosjektplanen blir lagt fram i kontrollutvalgets møte 14.10.2026. Oppstart av prosjektet blir høsten 2026. Rammen for prosjektet blir på kr 450 000, fordelt med kr 250 000 i 2026 og kr 200 000 i 2027 under forutsetning av kommunestyrets budsjettvedtak. Rapport fra forvaltningsrevisjonsprosjektet er forventet overlevert kontrollutvalget tidlig i 2027.

Vedlegg

RETT UTSKRIFT

DATO 3.september.2026